

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt III. Respondetur ad argumenta Caluini, quibus primam & secundam
suæ libertatis partem stabilire conatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

libertas ergo est, bene sancteque operari. Si seruitus
est, parere cupiditati, nequiter agendo: libertas ergo
est, obsequi charitati, recte pieque operando. Quin &
Caluinus ipse, in secunda libertatis parte, ponit prom-
tam atque alacrem obedientiam, quam dubium non
est sitam esse in executione mandatorum, ideoque in
opere atque exercitatione virtutum. Aut igitur in hac
causa Christianæ libertatis, magna est operum haben-
da ratio, si ad eam prompta & alactis obedientia per-
tinet; aut si nulla operum habenda ratio est, ad nullam
potest libertatis partem diuinæ Legis obedientia per-
tinere. Quamquam quæ possit in obediendo seruen-
doque esse alacritas, ubi omnia credantur conspurca-
ta atque polluta? Quis non potius in offerendo me-
ror, cum nihil nisi claudum atque deforme tanto
Domino offeratur?

CAPUT III.

*Respondeatur ad argumenta Calvini, quibus primam &
secundam suæ libertatis partem stabilire conatur.*

AT, inquit, qui tantillum operum afferre se de-
bere cogitat, non potest modum aut finem pre-
figere, sed debitorem se Legis vniuersæ constituit.)
Quid ergo? Tu debitor esse nō vis vniuersæ Legis mo-
rais? & quænam erit sine debito necessaria obedien-
tia? Neque enim propterea non est obedientia neces-
saria, quia non est ex necessitate, sicut Scriptura lo-
quitur; id est, non solo meū, non coactione, non ani-
mo illibenti & contranitente, sed promptè atque ala-
criter deferenda. Quod autem Paulus de debito lo-
quitur vniuersæ Legis facienda, non ad moralem, sed
ceremonialem Legem est referendum: cùm aperie di-
cat, eum qui se circumcidat, debitorem se facere vni-
uersæ Legis facienda. Non dicit eum qui diligit, non

cum

eam qui parentes honoret, non qui ab iniuriis proximorum, animum manusque contineat; sed eum qui se circumcidat, tanquam ex obligatione Legis Mosaica, debere quoq. alias omnes Legis cærimonias exse-
qui. Profert & illud quod ait idem Apostolus, Chri- Galat. 3.
stum redemisse nos de maledicto Legis, quia factus sit pro nobis maledictum. Sed ideo quos per fidem iustifi-
cat, redimit Christus de maledicto Legis, qui a reddit
eos Legi consentientes & conformes: facitque ut in
præceptis suis ambulent, & mandata eius custodiant
arque operentur. Hoc enim significat quod ait, factū
esse Christum pro nobis ex lectionem, ut in gentibus
benedictio Abrahæ fieret in Christo Iesu, ut pollici-
tationem Spiritus accipiamus per fidem. Qn̄am er-
go ista Spiritus pollicitatio? Certe apud Ezechielem Ezech. 12.
scriptum est, sic promisisse Dominum: Dabo eis cor
vnum, & Spiritum nouum tribuam in inscribuseo-
rum. At quid hic Spiritus efficiet? quémve ob fine in
inseretur credentium pectoribus? Ut in præceptis, in-
quit, meis ambulent, & iudicia mea custodiant, fa-
ciantq. ea, & sint mihi in populum, & ego eis in Deū.
Et rursus apud eundem: Spiritum, inquit, meum po- Ibid. 36.
nam in medio vestri, & faciam ut in præceptis meis
ambuletis, & iudicia mea custodiatis, & opere inini.
Non igitur Christus ad hoc factus est pro nobis exle-
cratione, ut impunè, ac sine damnationis metu, Legem
assidue arque in singulis operibus violemus: sed quia
maledictus est qui non permanet in omnibus quæ
scripta sunt in libro Legis, ideo Christus, ut huic ma-
ledicto esse desineremus obnoxij, mortis probrofissi-
mæ subiit maledictum, ut eum nobis Spiritum me-
raretur, per quem Legis efficeremur obseruatores. Is
autem non servitutis spiritus est in timore, per quem
Legi veraciter non obeditur; sed Spiritus adoptionis
in dilectione, quia plenitudo Legis dilectio est. Neque

366 DE CHRISTIANA LIBERTATE
id quisquam assequi ijs operibus potest, quę sola sunt
cognitione Legis, quæ Paulus opera Legis appellat:
sed eò fide in Christum connitendum est, vt eius gra-
tia, per fidem impetrata, sanati, ad implenda diuinæ
Legis mandata conualescamus. Addit & illud, quod
Paulus ait in eadem ad Galatas epistola: State fratres,
& nolite iterum iugo seruitutis contineri. Ecce ego
Paulus dico vobis, quoniam si circūcidamini, Chri-
stus vobis nihil proderit. Quem locum tametsi de so-
lis cæteris ceremonialibus quidam accipiant: propius tamen
ni fallor, ad Apostolicæ mētis sensum accesserimus, si
totam Legem veterem, id est, ipsum quoque cum suis
minis ac promissis decalogum, dum sine gratia Chri-
sti implendus suscipitur, iugum seruitutis esse statua-
mus. Ut enim non est ex Lege iustitia, quia solius au-
xilio Legis nequit Lex impleri: ita neque libertas vera
per quam peccati iugū deponitur, ex Lege parari sola
potest. Quocirca, qui nō intellec̄to gratiæ Christi be-
neficio, solius fiducia Legis nitebantur, cuius proprie-
ta cæterimas retinendas esse censebant; hos necesse
erat in seruitute peccati remanere captiuos. Ideoque
hortatur Apostolus, ne se hoc seruitutis iugo implicari
Galatæ patiantur: sed Christo, non vt doctore ratiōnē,
verūm etiā vt redemptore & reparatore suscepito,
per gratiæ eius auxilium, ad veram adspirat̄ libertati
non qua fiat, vt Legis etiam moralis soluatur obligatio
(non enim gratia Legem destruit, sed statuit: illaque
ad omnes pertinet Euangelij denunciatio: Si vis ad
vitam ingredi, serua mandata) sed qua fiat, vt non iam
seruili metu, aut carnali cupiditate, sed libera charita-
te, planeque filiali affectu, diuinis iussis pareatur. Hęc
enim demum vera est à peccato libertas, id quod ex
Lege faciendum esse cognoscitur, quodque nisi im-
pleatur, peccati regnum vitari non potest, alacri stu-
dio, & amore iustitiæ, ingenuaq. voluntate completere.

Hic illi
de per
Legen
elle ill
carnis
est, qu
sentit,
minar
sita iu
Qu
V
consc
pe pe
nean
tijs(q
teuer
curit
aperi
intro
mula
vinci
ijs tu
infir
gitat
prior
nor
licer
& o
ticon

Hic ille est in abscondito Iudeus, non carne, sed cor-
de per Spiritum Dei circumcisus. quem Paulus ait
Legem consummantem & impletentem, iudicaturum
eum illum fiducia Legis inflatum, qui per literam &
carnis circumcisionem praevaricator est Legis. Hic ille
est, qui spiritu ambulat, carnisque desideria etiam si-
fentit, non ea perficit tamen, nec sibi iniquitatem do-
minari patitur. Quia in re vera Legis impletio, vera que-
sta iustitia est.

C A P V T . I I I I .

*Quantam fenestrā patefaciat ad licentiam peccandi,
hac à Caluino constituta Christiana
libertatis ratio.*

VICUNQE autem Caluinus suę huius liberta-
tis vim ostendat positam esse in formidolosis
conscientijs coram Deo pacificandis, siue de remissio
peccatorum inquietæ sint ac solicitæ, siue anxie te-
neantur, virū opera imperfecta, & carnis nostræ vi-
tijs (quemadmodum scribit) inquinata, Deo placeant:
teuera tamen resolutiæ eas mollitie quadam noxiæ se-
curitatis, & ad perniciössimā vitæ licentiam portas
aperit; proque libertate Christiana, veram seruitutem
introducit. Primū, quia cùm audierint homines, si-
mularque in Christum crediderint, diuinæ Legis fese
vinculis & obligatione debitoque ex solutos; quid ab
ijs tum aliud expectes, prout se communis captus &
infirmitas habet, proniorque semper in deteriora co-
gitatio, quam ut tanquam laxatis habenis in nequiora
protruant, latamque ingrediantur viam, quæ ducit ad
mortem? Quis enim magis classicū canat ad omnem
licentiā, quam qui prædicet, sublatā Legis mentione,
& omni operum cogitatione seposita, vnam Dei mis-
ericordiam amplecti conuenire? Deinde, nihil magis